

11. ANALIZA EFICACITĂȚII MODULUI DE GOSPODĂRIRE A PĂDURILOR

11.1. Realizarea continuității funcționale

Odată cu amenajarea din anul 1989, rolului protector al pădurii începe a i se acorda o atenție deosebită, suprafețe păduroase cu ponderi tot mai ridicate fiind încadrate în grupa I funcțională, având ca funcție prioritară protecția. Suprafețele aferente și obiectivele de protejat au variat în funcție de considerentele de moment ale societății. Variațiile de la o amenajare la alta ale suprafețelor încadrate în diverse categorii funcționale se datorează atât reconsiderării funcțiilor atribuite arboretelor, cât și variațiilor suprafeței fondului forestier în ansamblul său (sunt de amintit aici retrocedările de terenuri, efectuate în ultimele două decenii, în baza legilor fondului funciar).

Situația categoriilor și a grupelor funcționale este prezentată în tabelul următor pentru ultimele trei amenajamente – cele din anii 2000, 2010 și 2020, cu mențiunea că în suprafețele pe grupe și categorii funcționale sunt incluse și clasele de regenerare din perioadele respective. De asemenea, în capul de tabel, categoriile funcționale sunt prezentate astfel: pe rândul superior este prezentată notația categoriei funcționale conform Normelor tehnice de amenajare ediția 1986, iar sub acesta – notațiile categoriilor funcționale echivalente conform Normelor tehnice de amenajare din 23.07.2018.

Situația categoriilor și a grupelor funcționale

Tabelul 11.1.1.

Anul amenajării	Grupa I						Grupa a II-a			Total
	T II			T IV		Total	T VI		Total	
	2A	2E	4E	2H	4F		1B	1C		
	2A	2E	4E	2H	4F		1C	1D		
1999	133,80	48,80	-	38,60	-	221,20	1861,20	77,10	1938,30	2159,50
2009	46,22	1,56	-	23,00	-	70,78	749,74	73,68	823,42	894,20
2019	44,11	-	3,09	21,14	21,60	91,94	609,49	19,30	628,78	720,72

Variațiile de la o amenajare la alta ale suprafețelor încadrate în diverse categorii funcționale (tabelul 11.1.1.) se datorează atât reconsiderării funcțiilor atribuite arboretelor, cât, mai ales, variațiilor suprafeței fondului forestier în ansamblul său (retrocedări de terenuri conform Legilor fondului funciar, măsurători, determinare analitică a suprafețelor etc.).

Alte aspecte privind zonarea arboretelor pe categorii funcționale, încadrarea lor în subunități de protecție sau de producție, precum și măsurile de gospodărire a arboretelor cu funcții speciale de protecție, sunt prezentate la subcapitolele 5.1. și, respectiv, 6.2.

Având în vedere situația categoriilor funcționale (tabelul 11.1.1.) și subunitățile de producție sau protecție constituite, considerăm că se realizează o continuitate funcțională prin îndeplinirea, în condiții optime, de către arboretele respective a funcțiilor social – economice și ecologice stabilite pentru fiecare în parte.

11.2. Dinamica dezvoltării fondului forestier

11.2.1. Indicatori cantitativi (vârste, volume, creșteri)

Tabelul 11.2.1.1.

Nr. crt.	Indicatori cantitativi	U. M.	Valoare	
			2009	2019
1	Ponderea pădurilor în suprafața totală a fondului forestier	%	98	96
2	Volum lemnos pe picior – total	m ³	198526	154790
3	Volum lemnos pe picior – mediu	m ³ /ha	222	215
4	Clasa de producție medie	-	2,8	2,8
5	Creșterea curentă	m ³ /an	5280	3626
6	Indicele de creștere curentă	m ³ /an/ha	5,9	5,0
7	Creșterea indicatoare	m ³ /an	4022	1744
8	Indicele de creștere indicatoare	m ³ /an/ha	5,9	2,7
9	Posibilitatea de produse principale	m ³ /an	1301	1520
10	Posibilitatea de produse secundare	m ³ /an	127	320
11	Tăieri de conservare	m ³ /an	17	194

În vederea evidențierii evoluției fondului forestier, a producției și productivității pădurilor sub raport cantitativ și calitativ s-a întocmit și subcapitolul 15.1. („Dinamica dezvoltării fondului forestier”). O succintă justificare a valorilor din tabelul 11.2.1.1. este următoarea :

Suprafața U.P., aflată între actualele limite teritoriale de la amenajarea precedentă, efectuată în anul 2009, a înregistrat modificări de la o etapă la alta ale mărimii fondului forestier, ca urmare a modului de determinare a suprafețelor, bazelor cartografice folosite și mișcărilor de suprafață. Față de amenajarea precedentă, suprafața fondului forestier s-a redus cu 155,59 ha datorită, mai ales, retrocedărilor de suprafețe păduroase către foștii proprietari conform Legilor 1/2000 și 247/2005 (a se vedea tabelul 2.4.2.1.), în prezent fiind de 753,42 ha.

Ponderea pădurilor și terenurilor destinate împăduririi în suprafață totală a fondului forestier a cunoscut în perioada 1954-2007 valori cuprinse între 96 – 99 %, restul reprezentând terenuri afectate gospodăririi silvice și terenuri neproductive.

Fondul lemnos total și volumul lemnos la hectar au înregistrat variații în diverse etape, datorate suprafeței ocupate de arborete, compoziției, consistenței și claselor de producție caracteristice pădurilor din perioadele respective, în strânsă concordanță cu structura claselor de vârstă și capacitatea silvo-productivă a stațiunilor.

Creșterea curentă totală și, implicit, **indicele de creștere curentă** au cunoscut modificări mari în timp, datorate atât suprafeței arboretelor existente, vitalității, vârstei, consistenței, clasei de producție și compoziției pădurilor din perioadele respective, cât și modului și preciziei calculelor efectuate.

Indicele de creștere indicatoare este în prezent de 2,7 m³/an/ha pentru S.U.P. „A”, el urmând să crească treptat la nivelul etapelor viitoare, odată cu creșterea prognozată a productivității pădurilor.

Posibilitatea de produse principale a variat mult de-a lungul timpului, în funcție de suprafața arboretelor în care s-a reglementat producția, de procedeele de calcul folosite, ca și de unele orientări și necesități de moment (politica forestieră). Pentru amenajarea actuală s-a adoptat o posibilitate de 1520 m³/an, cu 16% mai mare față de posibilitatea adoptată la amenajarea precedentă (1301 m³/an), creștere datorată dinamicii structurii arboretelor. Conform prognozei,

posibilitatea urmează să rămână relativ constantă în cursul următoarelor trei decenii (1900 m³/an), urmând ca în viitor (țel) să se stabilizeze în jurul valorii de 2360 m³/an, aceasta în situația în care suprafața S.U.P. „A” va rămâne aceeași, dar se va asigura normalizarea claselor de vârstă și optimizarea claselor de producție și compoziției arboretelor.

Posibilitatea de produse secundare, dependentă de starea arboretelor (stadiul lor de dezvoltare), de modul cum a fost privită oportunitatea lucrărilor de îngrijire, ca și de intensitatea acestora, a înregistrat valori diferite. Pentru deceniul de aplicare a prezentului amenajament, posibilitatea de produse secundare (orientativă) este de 319 m³/an. Urmează ca în viitor, atunci când structura arboretelor se va normaliza, să ajungă la cca. 1070 m³/an.

Corespunzător variației volumelor anuale de extras prin tăieri de produse principale și secundare, **indicii de recoltare** aferenți au înregistrat valori diferite.

Concluzionând, se poate afirma că *pe măsura normalizării în timp a structurii claselor de vârstă și a stării arboretelor (compoziție, consistență, clase de producție) se va ajunge la o creștere substanțială a posibilității de produse principale și secundare, la o diversificare și creștere valorică a sortimentelor obținute, simultan cu realizarea rolurilor de protecție atribuite arboretelor.*

11.2.2. Indicatori calitativi (clase de producție, compoziție)

a) Structura fondului de producție pe specii

Structura fondului de producție (S.U.P. „A”) pe specii, la data întocmirii amenajamentului, este următoarea : 38FA 19CA 16GO 15CE 5SC 1PI 1PLT 1DR 4DT. Se observă ponderea mare a fagului și a gorunului în structura arboretelor, situație firească dacă ținem cont de etajul de vegetație în care ne aflăm, dar și proporția prea mare a carpenului și a salcâmului în totalul suprafeței păduroase. De asemenea, analiza comparativă a compoziției arboretelor la nivelul diferitelor etape (tabelul 3.3.1.2.) arată o ușoară creștere a suprafețelor ocupate de cvercinee și fag și o descreștere a suprafeței cărpinetelor. Aceste aspecte pozitive se datorează gospodăririlor din trecut și se vor menține și în viitor prin lucrările de ajutorare a regenerării naturale, împăduririle, completările și lucrările de îngrijire ce se vor efectua. Se va diminua treptat suprafața ocupată de carpen, iar salcâmetele vor fi înlocuite, în timp, după îmbătrânirea cioatelor, cu specii indigene. Se vor promova, îndeosebi, gorunul, fagul și speciile de amestec corespunzătoare (tei, frasin, cireș, paltin etc.), specii valoroase, care vor duce la obținerea unor arborete bune, capabile să ofere sortimente mai variate de lemn, în cantități mai mari și de calitate superioară, îndeplinindu-și concomitent și funcțiile de protecție atribuite.

b) Ponderea speciilor de valoare ridicată

Cele mai valoroase specii din cuprinsul U.P. V Gârbou sunt fagul și gorunul, care reprezintă 54% din suprafața fondului productiv și 53% din cea a U.P. Acestea sunt urmate, din punct de vedere al suprafețelor ocupate, de carpen, cer și salcâm, care însumează 41% din suprafața pădurii. În viitor se va urmări creșterea proporției fagului și gorunului, specii care se consideră că au condiții bune de dezvoltare în U.P.; ponderea acestora va crește în detrimentul carpenului, salcâmului și diverselor moi.

c) Ponderea arboretelor cu structură pluriene

Marea majoritate a arboretelor din U.P. au structură echienă sau relativ echienă (92%). Nu există arborete pluriene, iar arboretele relativ pluriene, 8 la număr, însumează doar 51,19 ha, 8% din suprafața pădurii.

d) Structura fondului de producție pe clase de calitate

La nivelul U.P. nu s-a realizat o cartare a arborilor și arboretelor pe clase de calitate dar, din observațiile făcute pe teren cu ocazia descrierilor parcelare și ținând cont de speciile din U.P. și

de modul lor de regenerare și de dezvoltare, se poate afirma că predomină clasele II -III de calitate, arborii cu trunchiuri sănătoase având o pondere mare în structura arboretelor.

e) Structura fondului forestier în raport cu modul de regenerare

Suprafața păduroasă a U.P., în raport cu modul de regenerare (tabelul 16.2.3.1.), se împarte astfel : 34% regenerare din sămânță, 7% din plantații și 59% din lăstari. Modul de regenerare, deficitar în prezent, se va îmbunătăți în viitor prin promovarea regenerării naturale, adoptându-se tratamentele adecvate și ajutându-se regenerarea naturală. Unde este cazul, se vor efectua plantații și semănături directe, dar numai cu specii corespunzătoare și cu proveniențe controlate.

f) Suprafața pădurilor destinate să producă lemn de calitate superioară

În U.P. în studiu nu există arborete destinate să producă, în principal, arbori groși și de calitate superioară, în vederea obținerii de lemn pentru furnire estetice și tehnice sau pentru lemn de rezonanță și claviatură.

g) Principalele efecte protective

Principalele efecte protective ale arboretelor din cadrul U.P. sunt cele prezentate la subcapitolul 5.1.: protecția terenurilor cu înclinare mare, a celor degradate sau alunecătoare, precum și protecția căilor de comunicație de importanță deosebită. Încă de la prima amenajare – cea din anul 1953, funcțiile de protecție atribuite arboretelor au fost într-o continuă evoluție și diversificare de la o amenajare la alta, în strânsă concordanță cu politica forestieră, cu evoluția și cerințele mereu noi ale societății omenești.

Evidențiem faptul că *analizele cantitativă și calitativă ale dezvoltării arboretelor de la o etapă de amenajare la alta au fost îngreunate și făcute mai puțin relevante de variația mare a suprafeței fondului forestier de-a lungul perioadelor de amenajare studiate, ca și de lipsa/insuficiența datelor pentru diversele perioade analizate.*

